

RIKSDAGENS SVAR 61/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn och om ändring av 6 och 7 § straffregisterlagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn och om ändring av 6 och 7 § straffregisterlagen (RP 3/2002 rd).

Beredning i utskott

Arbetsmarknads- och jämställdhetsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ApUB 1/2002 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen utreder med vilka lagstiftningsåtgärder eller andra åtgärder sexuella övergrepp mot barn kan förebyggas också i frivilligarbete.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att skydda minderårigas personliga integritet och främja deras personliga säkerhet. I lagen föreskrivs om ett förfarande för kontroll av brottslig bakgrund hos personer som väljs för arbete med minderåriga.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på arbete som utförs i anställnings- eller tjänsteförhållande och som varaktigt och i väsentlig grad består i att utan vårdnadshavarens närvaro fostra, undervisa, sköta eller annars ta hand om minderåriga eller annars arbeta i personlig kontakt med minderåriga.

På de villkor som anges i 1 mom. tillämpas lagen även på

1) arbetstjänst som fullgörs av civiltjänstpliktiga enligt 1 § civiltjänstlagen (1723/1991),

2) arbete som i sysselsättningslagen (275/1987) avsedda personer som deltar i arbetslivsträning utför på en arbetsplats,

3) arbete som i lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/1993) avsedda personer som deltar i arbetspraktik och arbetslivsträning utför på en arbetsplats,

4) arbete som i lagen om arbetskraftsservice (1005/1993) avsedda personer som deltar i arbetsprövning utför på en arbetsplats,

5) familjevård som lämnas av familjevårdare enligt 1 § familjevårdarlagen (312/1992),

6) serviceproducenter enligt lagen om tillsyn över privat socialservice (603/1996), och

7) serviceproducenter enligt lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990).

Denna lag tillämpas dock inte på sådana uppgifter enligt 1 och 2 mom. som sammanlagt varar högst tre månader under en ettårsperiod. Vidare gäller att civiltjänstcentralerna inte kan förordna en person att utföra uppgifter som avses i denna lag och att arbetskraftsmyndigheterna inte kan ingå avtal om arbetspraktik, arbetslivsträning eller arbetsprövning beträffande uppgifter som avses i denna lag, om personen i fråga inte vill ta emot sådana uppgifter.

3 §

Arbetsgivarens skyldighet att kräva uppvisande av straffregisterutdrag

Arbetsgivaren skall kräva att en person visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen (770/1993), när personen första gången anställs i eller utnämns till ett anställnings- eller tjänsteförhållande som omfattar uppgifter som avses i 2 §, eller första gången tilldelas sådana uppgifter. Med arbetsgivare avses i denna lag även civiltjänstcentraler enligt 8 § civiltjänstlagen samt arbetskraftsmyndigheter som ingår avtal om arbetspraktik, arbetslivsträning och arbetsprövning.

Om ett straffregisterutdrag inte finns att tillgå när en kommun eller samkommun tillsätter en tjänst, skall valet vara villkorligt och bekräftas först när ett utdrag har visats upp. Den som villkorligt valts till tjänsten skall visa upp ett straffregisterutdrag senast inom 30 dagar efter delfåendet av beslutet om valet eller inom en längre tidsfrist som den myndighet som tillsätter tjänsten beviljat av särskilda skäl. Om utdraget inte visas upp inom ovan avsedd tid, förfaller valet. Den myndighet som gjort det villkorliga valet fattar beslut om att valet skall bekräftas eller förfalla. En behörig lägre verkställande myndighet kan besluta om bekräftandet.

I de fall som avses i 2 § förutsätts för utnämning till en tjänst eller ett tjänsteförhållande enligt statstjänstemannalagen (750/1994) att personen i fråga på begäran har visat upp ett straffregisterutdrag för myndigheten.

4 §

Straffregisterutdrag beträffande dem som producerar privat socialservice eller privata hälso- och sjukvårdstjänster

Om verksamhetsområdet för den som producerar privat socialservice eller privata hälso- och sjukvårdstjänster omfattar tjänster för minderåriga, skall länsstyrelsen innan den beviljar tillstånd kräva att en person som inte hör till personalen i arbetsavtalsförhållande och vars arbete omfattar uppgifter som avses i 2 § visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen.

Vad som bestäms i 1 mom. gäller även en kommun, som efter att ha mottagit en anmälan enligt 6 § lagen om tillsyn över privat socialservice eller 28 § 1 mom. lagen om barndagvård (36/1973) omedelbart skall kräva att personen i fråga visar upp ett straffregisterutdrag.

Ett i denna paragraf avsett utdrag skall krävas också innan någon annan än den som anges i ansökan om tillstånd eller i anmälan ges uppgifter som avses i 2 §. Serviceproducenten skall underätta länsstyrelsen eller kommunen om saken.

5 §

Straffregisterutdrag beträffande familjevårdare

Om ett uppdragsavtal enligt 1 § familjevårdarlagen gäller familjevård av minderåriga, skall kommunen eller samkommunen innan uppdragsavtalet ingås kräva att personen i fråga visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen.

6 §

Straffregisterutdragets giltighetstid

Ett straffregisterutdrag som med stöd av denna lag har visats upp för kontroll av brottslig bakgrund får inte vara äldre än sex månader.

7 §

Anteckning om uppvisat straffregisterutdrag och återlämnande av utdraget

I personuppgifterna om den som visat upp ett straffregisterutdrag får endast antecknas att utdraget har visats upp samt utdragets identifikationsuppgifter. Arbetsgivaren eller någon annan som enligt denna lag har fått se straffregisterutdraget får inte kopiera det. Straffregisterutdraget skall utan dröjsmål återlämnas till den som visat upp det.

8 §

Tystnadsplikt

Uppgifter i straffregisterutdraget får inte röjas för andra än de som nödvändigtvis behöver dem för att besluta om en person skall tilldelas arbetsuppgifter som ingår i tillämpningsområdet för denna lag. Uppgifter som är skyddade av tystnadsplikten får inte röjas för utomstående ens efter det att personen inte längre sköter det uppdrag där han eller hon fick informationen.

9 §

Platsannonser

När arbetsuppgifter som avses i denna lag annonseras skall det i platsannonsern nämnas att den som anställs skall visa upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. straffregisterlagen.

10 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen eller av grov oaksamhet 1) bryter mot skyldigheten enligt 3, 4 eller 5 § att kräva uppvisande av ett i 6 § 2 mom. straffregisterlagen avsett straffregisterutdrag,

2) bryter mot skyldigheten enligt 4 § 3 mom. att underrätta länsstyrelsen eller kommunen om att någon annan än den som anges i ansökan om tillstånd eller i anmälan ges uppgifter som avses i lagen, eller

3) bryter mot skyldigheten enligt 7 § att utan dröjsmål återlämna ett straffregisterutdrag till den som visat upp det,

skall, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *förseelse mot bestämmelserna om kontroll av brottslig bakgrund* dömas till böter. Ansvaret för arbetsgivaren eller dennes företrädare bestäms enligt de grunder som anges i 47 kap. 7 § strafflagen (39/1889).

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 8 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § strafflagen, om inte gärningen är straffbar enligt 40 kap. 5 § strafflagen eller strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

Bestämmelser om straff för personregisterbrott finns i 38 kap. 9 § strafflagen.

11 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av 6 och 7 § straffregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i straffregisterlagen av den 20 augusti 1993 (770/1993) 6 § 1 mom. och 7 § 1 mom. samt
fogas till 6 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1093/1999, nya 2 och 3 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 4 mom., som följer:

6 §

En enskild person har rätt att få ett straffregisterutdrag beträffande sig själv för visum, arbetstillstånd, uppehållstillstånd eller något annat motsvarande ändamål.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. har en enskild person rätt att få ett straffregisterutdrag beträffande sig själv för att kunna åta sig en uppgift som varaktigt och i väsentlig grad består i att arbeta med minderåriga och där ett utdrag skall tillställas arbetsgivaren eller myndigheten i enlighet med lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (/). I utdraget antecknas uppgifter om avgöranden genom vilka personen i fråga har dömts för en sedlighetssårande gärning enligt 17 kap. 18 eller 19 § strafflagen, för sexualbrott enligt 20 kap., för dråp enligt 21 kap. 1 §, för mord enligt 21 kap. 2 §, för dråp under förmildrande omständigheter enligt 21 kap. 3 § eller för grov miss-

handel enligt 21 kap. 6 §, för grovt rån enligt 31 kap. 2 § eller för narkotikabrott enligt 50 kap. strafflagen. I utdraget antecknas också uppgifter om avgöranden genom vilka personen i fråga har dömts för motsvarande brott med stöd av tidigare lag. Utdraget är avgiftsfritt.

När uppgifter enligt 1 och 2 mom. begärs skall ändamålet uppges. Ett utdrag enligt 2 mom. ges bara till den som utdraget gäller.

— — — — —

7 §

Utöver vad som bestäms i 6 § 2 mom. kan i ett straffregisterutdrag enligt vad som närmare bestäms genom förordning av statsrådet antecknas endast en del av de i 2 § avsedda uppgifter som införts i registret.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 200 .

Helsingfors den 22 maj 2002